

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE ISTORIE

MISCAREA MUNCITOREASCA INTERNATIONALA CONTEMPORANA

Anul V

1973 - 1974

Centrul de multiplicare al Universității din București

- 1973 -

~~Biblioteca Centrală Universitară
BUCUREȘTI
Cota ~~075.8/51062~~
Inventar ~~510.393.~~~~

Biblioteca Centrală Universitară
BUCUREȘTI
Cota .. 11.290798
Inventar . 793335

1.- Introducere

Conceptul de mișcare muncitorească contemporană. Clasa muncitoare - factor social, economic și politic fundamental în lumea contemporană. Clasa muncitoare - clasă conducătoare în țările socialiste. Rolul mereu crescând al clasei muncitoare în țările în curs de dezvoltare.

Formele de afirmare ale clasei muncitoare în lumea contemporană. Lupta pentru construirea socialismului și comunismului. Lupta împotriva asupririi din partea monopolurilor, pentru o viață demnă, pentru pace între popoare. Lupta clasei muncitoare împotriva subdezvoltării, imperialismului și neocolonialismului. Formele de organizare ale clasei muncitoare. Partidele politice, sindicatele, organizațiile culturale, sportive etc. Aliații clasei muncitoare. Așa numitele "pături mijlocii" în lumea contemporană.

Izvoarele și bibliografia. Interesul mereu crescând al istoricilor, sociologilor, economiștilor, politologilor de față

problemele mișcării muncitorești contemporane. Contribuția istoriografiei marxiste la evidențierea rolului fundamental al clasei muncitoare în lumea contemporană. Documentele P.C.R. despre mișcarea muncitorească contemporană. Critica concepțiilor burgheze care negă rolul revoluționar al clasei muncitoare. Herbert Marcuse și adepții săi.

2.- Apariția și dezvoltarea sistemului mondial al socialismului - victorie istorică a clasei muncitoare , a popoarelor în lupta pentru triumful socialismului și comunismului.

Noțiunea de sistem mondial al socialismului. Victoria revoluțiilor populare într-un șir de țări ale Europei, Asiei și Americii. Schimbarea raportului de forțe după al doilea război mondial. Etapele revoluției. Construirea socialismului. Documentele P.C.R. despre general și particular în procesul făuririi noii orînduirii sociale. Rolul partidelor comuniste și ale popoarelor din fiecare țară socialistă în aplicarea trăsăturilor generale ale socialismului la condițiile specifice ale fiecărei țări. Socialismul - orînduire socială calitativ superioară capitalismului. Succesele dobîndite de țările socialiste. Rolul sistemului mondial socialist în lumea contemporană. Ridicarea și întărirea fiecărei țări socialiste duce la întărirea sistemului mondial socialist în ansamblu. Rolul mereu crescînd al națiunii în socialism.

Principiile internaționalismului socialist - temelie a legăturilor dintre țările socialiste. Lupta P.C.R. pentru afirmarea și recunoașterea unanimă a acestor principii. Legăturile economice între țările socialiste. C.A.E.R. Programul complex. Legăturile politice, culturale, în domeniul apărării. Tratatul de la Varșovia.

Țările socialiste în lupta pentru pace, pentru securitatea europeană, împotriva agresiunii imperialiste. Politica externă activă și constructivă a Republicii Socialiste România.

Relațiile de prietenie și colaborare cu toate țările socialiste. Activitatea R.S.România pentru înlăturarea divergențelor și restabilirea legăturilor prietenești între țările socialiste.

3.4. - Miscarea comunistă internațională în anii 1945 - 1960.

Autodizolvarea Internaționalei Comuniste. Creșterea impetuoză a mișcării comuniste în lume în anii postbelici. Succesele politice și economice ale comunistilor din țările Europei și Asiei. Comunistii în guvernele unor țări occidentale în anii 1944-1947. Marile bătălii de clasă în Europa occidentală și S.U.A. în perioada 1945-1948. Lupta împotriva dominației imperialismului american. Lupta pentru pace. Legăturile între partidele comuniste. Concepția lui Stalin despre "unitatea monolitică" a partidelor comuniste restabilea în fapt pozițiile perimate ale Internaționalei a III-a. Constituirea Biroului Informativ al partidelor comuniste și muncitorești. Lipsurile grave în activitatea acestui organ. Conflictul grav cu P.C.din Iugoslavia. Procesele judiciare-politice în unele țări socialiste în anii 1949-1952. Cultul personalității lui Stalin în mișcare comunistă internațională. Congresul XX al P.C.U.S. (1956). Lupta împotriva cultului personalității lui I.V.Stalin și pentru restabilirea normelor leniniste în viața de partid și de stat a U.R.S.S. Invățăminte pentru mișcarea comunistă internațională. Folosirea de către adversarii comunismului a dezvăluirii lipsurilor și abuzurilor săvârșite de Stalin pentru o nouă relansare a ofensivei anti-comuniste. Atacarea sediilor de partid în Franța Italia, Germania Occidentală etc. Persecutarea comunistilor în S.U.A. Interzicerea P.C. din Germania. Contrarevoluția din Ungaria. Recrudescența revizionismului în mișcarea comunistă interna-

țională. Consfătuirea de la Moscova a partidelor comuniste și muncitorești prilejuită de a 40-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie - noiembrie 1957. Declarația și Manifestul Păcii.

Consfătuirea de la Moscova din noiembrie 1960. Caracterizarea epocii noastre. Țările socialiste intră într-o nouă etapă de dezvoltare. Evidențierea procesului prăbușirii sistemului colonial. Lupta pentru pace. Succesele pe plan mondial, ale mișcării comuniste.

5. - Social-democrația în perioada postbelică.

Partidele social-democrate - partide de guvernămint sau în guverne de coaliție în Marea Britanie, Franța, Italia, Belgia, Olanda, țările scandinave în primii ani postbelici. Caracterul de clasă al partidelor social-democrate. Compoziția socială. Ideologia social-democrației. Pozițiile anticomuniste. Păturile sociale influențate de social-democrație. Lupta comunistilor pentru unitate de acțiune cu social-democrații.

Organizarea internațională a partidelor social-democrate. Conferințele socialiste din anii 1946-1950. Reorganizarea Internaționalei Socialiste. Frankfurt pe Main 1951. Declarația Internaționalei Socialiste, "Despre scopurile și sarcinile socialismului democratic", "Democrația politică", "economia mixtă", "planificarea" etc. Congresele ulterioare ale Internaționalei Socialiste. Poziții politice realiste ce fac posibilă unitatea de acțiune într-o serie de probleme politice, sociale, ale apărării păcii ș.a. a socialistilor și comunistilor. Social-democrația contemporană în Germania occidentală, Austria, Franța, Italia, țările Benelux, țările scandinave țările Orientului Apropiat, India, Japonia, țările Americii Latine.

6.- Miscarea sindicală internațională după al doilea război mondial.

Dezvoltarea mișcării sindicale după al doilea război mondial. Trăsătură esențială - apariția și lărgirea mișcării sindicale în țările Asiei, Africii și Americii Latine. Marile sindicate în Europa Apuseană și S.U.A. Pozițiile lor politice și ideologice. Conducerea de către sindicate a acțiunilor revendicative ale oamenilor muncii din Europa Occidentală și S.U.A. Dezvoltarea mișcării sindicale în țările de democrație populară.

Organizarea internațională a mișcării sindicale. Congresul mondial al sindicatelor - Paris, septembrie 1945 - constituirea Federației Sindicale Mondiale. Componența. Statutul. Primul Consiliu General. Activitatea F.S.M. în anii 1945-1949. Scindarea mișcării sindicale mondiale unice de către sindicatele din S.U.A. și țările Europei occidentale. Constituirea Confederației Internaționale a Sindicatelor Libere, Londra 1949. Principiile și practicile reformiste ale organizațiilor afiliate. Organizațiile sindicale regionale și continentale. Activitatea Confederației Internaționale a Sindicatelor Creștine. Dezvoltarea impetuoasă a mișcării sindicale în deceniul VII în țările Asiei, Africii și Americii Latine. F.S.M. - cea mai puternică organizație sindicală mondială.

Alte organizații ale oamenilor muncii. Federația MONDIALA a TINERETULUI DEMOCRATIC. Federația Democrată Internațională a Femeilor ș.a.

7.- Miscarea muncitorească în țările în curs de dezvoltare.

Aspecte teoretice ale problemei. Documentele P.C.R.

despre rolul clasei muncitoare și țărănimii în țările Asiei și Africii. Organizarea politică și profesională a clasei muncitoare în țările Asiei și Africii. Partidele comuniste și muncitorești. Represiunile împotriva comuniștilor în Indonezia, unele țări arabe și africane. Urmările lor nefaste în lupta pentru apărarea și consolidarea independenței naționale. Clasa muncitoare și burghezia națională. Participarea muncitorilor africani la activitatea unor partide unice de guvernământ. Clasa muncitoare - participată activă la lupta de libertate și anti-imperialistă în țările Asiei și Africii. Legăturile de prietenie între P.C.R. și R.S. România cu țările în curs de dezvoltare, cu partidele și organizațiile progresiste care luptă pentru eliberarea națională și socială.

Trăsăturile caracteristice ale mișcării muncitorești în țările Americii Latine. Experiența Frontului Unității Populare în Chile.

8.9.- Mișcarea muncitorească internațională în deceniul al VII-lea

Trăsăturile caracteristice ale dezvoltării omenirii în ultimul deceniu. Inceputul construirii comunismului în U.R.S.S. Intrarea țărilor socialiste într-o nouă etapă a dezvoltării istorice. Creșterea continuă a rolului și forței sistemului socialist mondial. Trecerea în revistă a succeselor dobândite cu prilejul aniversării semicentenarului M.R.S.O. și a centenarului nașterii lui V.I.Lenin. Sistemul mondial socialist - forța hotărâtoare a progresului social în epoca contemporană. Apariția unor divergențe între unele țări socialiste și partide comuniste. Activitatea P.C.R. pentru restabilirea unității țărilor socialiste și partidelor comunis-

te. Declarația C.C. din aprilie 1964 și alte documente de partid. Participarea P.C.R. la activitatea conferinței pregătitoare și la Consfătuirea partidelor comuniste și muncitorești de la Moscova în iunie 1969. Documentele Congresului X și Conferinței Naționale din iulie 1972 despre sarcinile P.C.R. în domeniul legăturilor internaționale.

Accentuarea instabilității economiei capitaliste în ultimul deceniu. Recesiunile ciclice. Somajul. Marile bătălii de clasă din țările Europei Occidentale și S.U.A. Caracteristicile lor: participarea masivă a muncitorilor și altor categorii de salariați, durată îndelungată. Întărirea alianței clasei muncitoare cu păturile mijlocii. Comuniștii în fruntea luptelor sociale din Franța, Italia și alte țări occidentale.

Mișcarea socială din S.U.A. Lupta populației de culoare. Lupta poporului american împotriva agresiunii monopolurilor și a războiului din Vietnam. "Noua strângă" în S.U.A.

Mișcările sociale din 1968 în Franța. Mișcările sociale recente din Italia, R.F.a Germaniei, Belgia, Suedia, etc. Puternice acțiuni revendicative ale proletariatului japonez.

Activitatea unor organizații de extremă stângă în rândurile mișcării muncitorești, păturilor mijlocii și tineretului studios. "Critici" dinspre "stînga". Aria restrînsă a influenței organizațiilor stîngiste. Diversiunea politică a partidelor catolice în mișcarea muncitorească în țările Europei occidentale și Americii Latine.

BIBLIOGRAFIA CURSULUI

"Mișcarea muncitorească internațională contemporană"

I. V.I.Lenin

- Stingismul - boala copilăriei comunismului. Opere complete. Vol.41, p. 1-104.
- Raport cu privire la activitatea politică a C.C.la Congresul X al P.Ç. (b) din Rusia, Opere complete, vol. 43, p.6-32.
- Cinci ani de revoluție rusă și perspectivele revoluției mondiale. Opere complete. vol.45, p.301-316

II. - Documente ale Partidului Comunist Român

N.Ceaușescu

- Partidul Comunist Român - continuator al luptei revoluționare și democratice a poporului român, al tradițiilor mișcării muncitorești și socialiste din România. România pe drumul desăvârșirii construcției socialiste.1. Edit.politică, București, 1968, p.-335-416.
- Victoriile hotărâtoare ale socialismului-triumf al marxism-leninismului. Ibidem 2, p.481-498.
- România și securitatea europeană România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol.4, edit.politică, București 1970, p.38-57.

- Cuvîntare la Consfătuirea internațională a partidelor comuniste și muncitorești, Moscova, iunie 1969
Ibidem, p.64-1e4.
- Raport al C.C. la Congresul X al PCR. sect.VI, Ibidem, p.328-360.
- Lenin și edificarea societății socialiste Ibidem, p.825-851.
- Semicentenarul glorios al Partidului Comunist Român.
Ibidem 5, p.860-938.
- Expunere la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative. Ibidem 6, p.258-280.
- Expunere cu privire la programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste.
3 noiembrie 1971, Ibidem, p.620-687.
- Raport la Conferința Națională a P.C.R. iulie 1972.
Editura politică, București, 1972.
- Declarația cu privire la poziția P.M.R. în problemele mișcării comuniste și muncitorești internaționale adoptată de Plenara lărgită a C.C. al P.M.R. din aprilie 1964.
Editura politică, București, 1964.

x x x

X X X

- Sub steagul internaționalismului socialist I,II. Editura politică, București, 1972.

X X X

- Prietenie, colaborare, solidaritate. Editura politică, București, 1972.

III. - Documente ale mișcării comuniste internaționale

Declarația și Manifestul Păcii adoptate de Consfătuirea partidelor comuniste și muncitorești de la Moscova din noiembrie 1957.

Declarația consfătuirii de la Moscova a partidelor comuniste și muncitorești din noiembrie 1960.-

IV. Lucrări și articole:

W.Z.Poster

- Istoria celor trei Internaționale. Editura politică, București, 1958, p.535-673

Dobrescu E.
Postolache T.

- Situația clasei muncitoare din țările capitaliste după cel de-al doilea război mondial. Editura politică, București, 1961.

Pop Eugen

- Lumea capitalistă în vîltoarea grevelor. Editura politică, București, 1963.

X X X

- Mișcarea muncitorească din țările capitaliste. Editura politică, București, 1962.

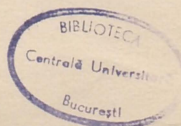
Lărinex L.

- Democrația burgheză: Orientări contemporane Editura Academiei, R.S. România, București, 1970.

Caraciuc Tr.

- Aspecte ale luptei clasei muncitoare din țările capitaliste. Lupta de clasă nr.2/1966.

- Florian T. - Retrospectivă asupra luptei greviște din țările capitaliste în 1966. Lupta de clasă 2/1967.
- Caraciuc Tr. - 1967; Acțiuni revendicative muncitorești în țările capitaliste. Lupta de clasă nr.3/1968.
- Rusnac Cornelia - Confruntări de clasă în Europa occidentală în 1968. Lupta de clasă, nr.1/1969.
- Vlad Constantin - Internaționalism, suveranitate națională, patriotism. Lupta de clasă 4/1970.
- Moldovan R. - Colaborarea economică dintre țările socialiste. Lupta de clasă 3/1970.
- Rădulescu Gh. - Participarea României la cooperarea economică și tehnică internațională. Lupta de clasă 11/1970
- Florea Constantin
Caraciuc Tr. - Leninismul și semnificația mișcării - 1969. Confruntări social-politice în lumea capitalistă. Lupta de clasă 1/1970.
- Tudor V. - Despre forța de muncă în țările africane în curs de dezvoltare. Lupta de clasă 2/1970
- Caraciuc Tr. - 1969. Confruntări social-politice în lumea capitalistă. Lupta de clasă 1/1970.
- Struțaru S. - Infruntările din arena socială a anului 1970 spulberă mitul armoniei sociale în lumea capitalistă, Lupta de clasă 2/1971
- x x x - "Noua stângă" în S.U.A. /Documentar/ Lupta de clasă nr.9/1971.

- X X X**
- Lăzărescu C.
- Andrei Stefan
Caraciu Tr.
- Vlad C.
Copoiu N.
- Mișcările de masă din S.U.A. (Documentar) Lupta de clasă 9/1971
  - Suveranitate națională, internaționalism socialist. Lupta de clasă 3/1971
  - Partidul Comunist Român - militant activ al mișcării muncitorești și comuniste internaționale.
  - Despre dialectica raportului național-internațional în dezvoltarea țărilor socialiste. Lupta de clasă 5/1972

N O T A :

Pentru completarea bibliografică se pot folosi și alte lucrări, ca și articole apărute în revistele "Lupta de clasă", "Anale de istorie", "Probleme filosofice", "Viitorul social" ș.a.

VERIFICAT
2007

VERIFICAT
1987

VERIFICAT
2017

Cda. 811/1973

10620 - 07 SEP. LEGAL

100

~~975~~